

Midt i bruncharrangementet stod vi pludselig med fødderne i vand

En kromino er en strabadserende servering bestående af natur, kultur og uventet dramatik.

BETTINA BUHL
Madhistoriker, Det Grønne Museum

Der er elitekokke, konkurrencekokke, michelinkokke og landholdskokke - og så er der en krofatter. En krofatter i Danmark ved navn Christian Lund Andersen fik under covid-19-nedlukningen en god idé: En "kromino", hvor en lang gåtur kombineres med smuk natur og mad. Men også et ophold, hvis man vælger en eller to overnatninger, hvortil man kan nyde forplejning til alle af dagens måltider, herunder eftermiddagskaffe.

Jeg valgte at være vejfarende for en enkelt dag - altså uden overnatning. Derved meldte jeg mig ind i en lang række af vejfarende, som siden 1663 har gæstet den smukke Kongensbro Kro beliggende i vandkanten ved Gudenåen.

En væsentlig kulturarv

Krofatter er tredje generation her ved Kongensbro. Hans bedstemor, Else Andersen, var i 1960'erne en landskendt kok og kogebogsforfatter, som skabte søgning fra hele landet til den smukke gamle kro, dengang en søndagstur i bil hverken var klimasyndigt eller dyrt, fordi benzinen var billig.

Else Andersen var med til at knæsette veltillærd mad af danske råvarer i retter med dybe danske rødder, som en af de bredt accepterede danske værdier under betegnelsen kromad. Den professionelle udgave af den "mormormad", som mange unge i dag lejlighedsvis hylder. Kongensbro Kro's omdømme var så godt, at selveste Karen Blixen anbefalede stedet i et brev til en ven.

Meget har ændret sig siden, konkurrencen er knivskarp, og en række gastronomiske

bølger har skyllet gennem Danmark. De gamle kroer har måttet søge nye koncepter, men noget er bevaret på Kongensbro Kro. Krostemningen fra midten af 1900-tallet, som med et twist af *danish design* viser tilbage til krosterne høje alder, den fantastiske trofæprydede sal, og så den gode kromad. Som gæst er man ikke i tvivl om, at maden er fremstillet i krokøkkenet af kvalitetsvarer, og man kan smage, at råvarerne har været i kyndige hænder.

Vi stemplede ind klokken 8 til morgenmadsbuffet og blev budt velkommen af krofatter selv, som var ved at lægge sidste hånd på den lune del af serveringen. Udvalget var mangfoldigt og præget af hjemmelavede retter. Vil man nørde ud i subtile finesser inden for *scrambled eggs*, så vil udgaven på buffeten i Kongensbro placere sig i elitefeltet: solgul med smag og fyldig konsistens, og en perfekt følgesvend til bacon og pølser. Det var ganske enkelt ikke til at modstå genbesøg ved den lune buffet. Der var et stort og velsmagende udvalg af kvalitets charcuteri.

Udvalget af oste afslørede, at Them Mejeri ligger ganske tæt på kroen. Der var en hel særskilt buffet af marmelade og syltetøj, hvor hovedparten var hjemmelavet, toppet med et stort fad med udkåret frisk frugt. Udsigten til den lange travetur gjorde, at vi

”

Vi stemplede ind klokken 8 til morgenmadsbuffet og blev budt velkommen af krofatter selv, som var ved at lægge sidste hånd på den lune del af serveringen.

med stor energi kastede os ud i alle de fristende tilbud uden af frygte det næste møde med badevægten. Efter en times ihærdig indsats med kniv og gaffel, var man dog mere klar til en halv time i en blød liggestol end til 20 kilometers vandretur langs Danmarks eneste flod.

Dengang jyden var stærk og sej

En tissetur, et skoskift og udlevering af proviant i form af en madpakke var næste trin i programmet, kroens flotte minibus holdt klar ved hovedindgangen, det var blot at sætte sig ind og blive kørt til Silkeborg, hvor vi kunne begynde vores vandretur på den historiske træksti.

Ordet træksti henviser til de pramme, som man for 150 år siden brugte til at fragte varer fra Randers til Silkeborg, blev trukket med lange tov af stærke mænd og heste, der gik på bredden. Til det formål måtte man langs hele strækningen anlægge en solid sti umiddelbart i vandkanten.

Pramfarten blev udkonkurreret af jernbanen i begyndelsen af 1900-tallet, og stien forfaldt. Men for 10-15 år siden blev den genskabt som vandresti gennem et af Danmarks smukkeste naturområder. Vores rute var de 20 kilometer fra det indre af Silkeborg til Kongensbro kro.

De første fem kilometer tilbagelagde vi konstant i "nogens udsigt". Gennem udsigtsvillærnes panoramavinduer kunne vi - hvad enten vi ville det eller ej - ikke undgå at konstatere, hvorvidt beboerne havde fået redt deres senge, ryddet sofabordet efter gårsdagens aftenkaffe, samt hvilke morgen-tv-programmer der havde flest seere i Silkeborg. Vi fik i flere tilfælde fornemmelsen af, at mange af de nyopførte huse, vi mødte langs trækstien, var udformet, så de dannede den bedste ramme om udsigten. Til gen-

Madanmeldelse

Kongensbro Kro
Gl. Kongevej 70, 8643 Ans By

Maden

Betjeningen

Sammenhæng mellem lokalitet og servering

Prisniveau i forhold til den samlede oplevelse

Den udleverede frokost. Foto: Bettina Buhl

Det søde punktum for en dag på fødderne. Foto: Bettina Buhl

gæld ydede flere af dem med deres ydre ikke noget positivt indslag i selvsamme storslåede udsigt omkring Gudenåen. Det er ikke just regulativer, vi mangler mest i Danmark, men måske kunne man savne en helhedsbetragtning omkring boligers bidrag til det landskab, de indgår i, inden man tildeler en byggetilladelse. Det bliver stadig mere påtrængende desto mere natur, der inddrages til bebyggelse.

Efter omkring 10 kilometers vandring kommer man til et stort engområde, hvor der er anlagt en kilometerlang træbro i sive-ud til åen. Midt på denne strækning fandt vi en platform med fortøjningspæle og et borde-bænke-sæt.

Her slog vi os ned for at nyde den madpakke, vi havde fået med fra kroen. Madpakkens indhold bød ikke på de store overraskelser - alene af den grund, at den var beskrevet i detaljer i markedsføringsmaterialet: en sandwich med skinke, et æble, en müslibar og en flaske vand. Alt sammen gled ned i en sulten mave, hvor hver anden bid bestod af frisk luft, åens mange farver og lyde - og ikke mindst en konstant hilsen til de mange, der passerede os ikklædt orangefarvede redningsveste "monteret" i kanoer.

Morgenmad inden vandreturen. Foto: Bettina Buhl

Man kunne have siddet her i timer, og derved var grundtanken med en kromino mere end opfyldt. Men vi måtte videre - turen var kun halvvejs tilbagelagt, og hvad vi ikke vidste, var, at et drama ventede forude.

At have eller ikke at have svømmehud

Bedst som vi var kommet ind i vandrerytmen efter madpakkepausen, hørte vi en ildevarslende, knurrende hvæsen. Det var et knopsvanepar med en unge, som havde valgt at holde picnic på trækstien. Uheldigvis et sted, hvor der var vand og siv på begge sider af stien. Så de eller vi måtte vige. Vi forsøgte os med en stirrekonkurrence; det hjalp ikke.

Svanepar stillede sig en halv meter fra os og tilkendegav utvetydigt, at dette var hans hood. Vi overvejede kort at vende tilbage til Silkeborg, men besluttede til sidst, at trods vores ærbødighed over for Danmarks nationalfugl måtte den ved udbrud og fagter tvinges ud i åen med sin familie. Det var trods alt dem, der havde svømmehud mellem tæerne. De tre svaner svømmede majestætisk fornærmede i åen, mens vi passerede valpladsen.

Efter yderligere et par kilometer kom vi til

at ønske, at vi også havde svømmehud. Vi kom nemlig til at strækning på et par hundrede meter, hvor stien stod under 10 cm vand. Vandet var rent og lunt, men vores løbesko - og vores strømper - blev gennemblødt. Men det er det gode ved en kromino: Man skelner klart mellem, hvad der er ligegyldigt, og hvad der betyder noget. Vores betydningsfulde mål var den kolde læskende drink og eftermiddagskaffen, der ventede os på Kongensbro Kro.

Klokken 15, præcis fem timer efter at vi var startet i Silkeborg, sad vi på solterrassen foran kroen med øjne, som spændt fulgte tjeneren, der nærmede sig med dagens dessert: en kold rabarbersaft (min ledsager valgte en kold øl) efterfulgt af kaffe med brownie tilberedt af hvid chokolade. Søndagsbrunchen var efter syv begivenhedsrige timer til ende.

Den samlede vurdering af maden bliver således seks stjerner båret af hovedretten, der indeholdt enestående natur velkrydret med kulturhistorie langs Danmarks eneste flod. Og derved sagt at mennesket ikke alene kan leve af mad og drikke - åndelig føde er nødvendig for at sikre et sundt sind i et sundt legeme.

Brunchen blev afsluttet med våde fødder og en erkendelse om det vigtige. Foto: Bettina Buhl